

»DE SATANISKE VERS« I ISRAEL

Den indisk-fødte Salman Rushdies bog »De sataniske vers« har fået en enorm omtale. I PR-værdi kan den dødsdom, Ayatollah Khomeini har udstedt over forfatteren, ikke gøres op. Bogen, der tilsviner Islam og profeten Muhammed, betragtes som blasfemisk. I den vestlige verden er de fleste retsindige mennesker enige om, at Ayatollahens dødsdom over forfatteren er utilstedelig. Derimod er man ikke enige om, hvorvidt bogen bør oversættes og udgives på ens eget lands sprog. Blandt gaverne til Poul Schlüter på hans 60-års dag var bogen at finde!

I Israel er bogen naturligvis også blevet debatteret. Endog i Knesset-debatten om en mulig oversættelse af den kontroversielle bog til *ivrit*, sagde et Knesset-medlem fra et af de små ortodokse partier, at man burde vise respekt for millioner af muslimers følelser. Et arabisk medlem af det israelske parlament delte dette synspunkt og lykønskede jødiske religiøse ledere for deres forømmelse af bogen. Begge tog

kraftigt afstand fra Khomeinis dødsdom over forfatteren.

Overrabbiner Avraham Shapira – som lykønskningen bl.a. var tiltænkt – har gjort sig til talsmand for, at bogen skal forbydes i Israel, fordi den er skadelig for forholdet mellem jøder og arabere. Han udtaler, at ethvert religiøst menneske må se sig såret af en udgivelse som denne. Hvis det fx var et angreb på vor forfader Moses, eller på profeterne, ville vi så ikke også være chokerede, spørger han.

Men Rushdies bog i engelsk udgave er kommet til Israel, hvilket en annonce i Jerusalem Post den 22. marts gør klart. Og der arbejdes vist nok på en hebraisk udgave.

Det er ikke helt let at afgøre, hvad der er den rigtige holdning i en sådan delikat sag. Sikker er det dog, at man ikke kan tage stilling til den uden på en eller anden måde at inddrage sig selv og sin kristne tro.

Det forekommer hyklerisk, at man vil bruge statsmagten, en blasfemi – eller en anden paragraf til at skåne kristne og måske også jøder mod blasfe-

miske overgreb, men ikke vil bruge lignende midler til at skåne muslimer.

Det enkleste er at sige, at Rushdies bog bør forbydes. På den måde kan man nemlig *samtidig beskytte sig selv og sin kristne tro*. Men spørgsmålet, som så trænger sig på, er, om vi i givet fald er indstillede på at gå linjen helt ud.

Ytringsfriheden i den vestlige verden kom ikke af sig selv. Den er dyrt købt. Den kan bruges til at tilsvine Herren, og den kan bruges til at prise Herren og forkynde hans frelse. Jeg fristes til at sige: Hvis nogen vil sværte os og *vores* tro og *vores* tros Herre til, så bliver det deres sag. Det tilkommer Herren at straffe. Så længe vi har frihed til at tale Herrens sag og forsvarer os mod tilsvininger, har vi ikke brug for staten til at forbyde udgivelsen af bøger, der går os imod.

Jeg vil ikke benægte, at der kan være højspændte situationer mellem to religioner i ét land, som fx nu i Israel, som gør det rigtigt, at forbyde bøger, der provokerer og sårer den

ene part. Men som kristen i Danmark, tror jeg vi kommer længst, når vi ikke hver gang, vi har mulighed for det, beklager os over, at andre sværter os og *vores* Herre til.

Den store udfordring er, at vi som kristne ikke selv sværter andre til. Og når andre gør det, at vi da påtaler det. Og at vi i glad taknemlighed over ytringsfriheden bruger den til at forkynde evangeliet i vort eget folk.

Israelsmissionen har det også som sin opgave at bekæmpe enhver form for antisemitisme. Jeg skal ikke her tage stilling til, om det *også* skal ske med henvisning til en blasfemiparagraf eller andre paragraffer. Men kampen skal i hvert fald ikke kun kæmpes på denne måde.

Der findes nemlig mange former for antisemitisme, som ikke kan nedkæmpes ved hjælp af paragraffer, men som alligevel skal bekæmpes. Også af os kristne, ja, ikke mindst af os kristne.

Kai Gjes-Jensen

Den danske Israelsmission

Kontor og ekspedition

YM-huset, Nørregade 14,
Box 35, 6070 Christiansfeld,
tlf. 04 56 22 33,
girokonto 3 05 45 00

Landssekretær Peter Schmidt,
Sejrsvej 92, Rinkenæs,
6300 Gråsten,
tlf. 04 65 03 30

Landsstyremedlemmer

Formand: Flyverprovst
Vilhelm Væge,
Grove Præstegård,
7540 Haderup,
tlf. 07 14 30 73

Næstformand: Overlærer
Lars M. Nielsen,
Toftegårdsparken 32, Sulsted,
9380 Vestbjerg,
tlf. 08 26 12 14

Valgmenighedspræst
Kirsten Tange Jørgensen,
Ballevej 41,
Balle, 7182 Bredsten,
tlf. 05 88 10 50

Oversygeplejerske
Birgit W. Lindgreen,
Brislingvej 32,
3450 Allerød,
tlf. 02 27 19 56

Hospitalspræst
Benny Birk Mortensen,
Dr. Sellsvej 36,
4293 Dianalund,
tlf. 03 56 41 51

Forstanderfrue Kirsten Paaske,
Enggade 4,
7080 Børkop,
tlf. 05 86 73 05

LORANGE – HEDDER HAN

Første gang jeg mødte ham var i Jerusalem 1976. Han kom til en dansk gudstjeneste sammen med en lille rejsegruppe, hvoraf flere var forældre til unge, der arbejdede som volontører i kibbutzterne. Dengang havde han rundet de 70 år, hvilket man nu hverken kunne se eller mærke på ham. I dag er han 82. Men han rejser stadig og hjælper stadig unge danskere til Israel.

Et liv i rejser

I 1968 lod han sig pensionere efter at han i en årrække havde været direktør i det verdensomspændende rejsebureau COOKS. På det tidspunkt havde han aldrig været i Israel. Men da han fik forbindelse med israelske turistorganisationer, blev han inviteret til Israel – og så blev jeg bidt af det, siger han.

Siden er det blevet til omkring 150 rejser til Israel. Omkring 10 gange årligt de første år, men de senere år »kun« en 4-5 gange. Som sekretær for organisationen »Meet the People of Israel« og samtidig med at han etablerede sit eget rejsebureau, har han hjulpet om-

Lorange i Det døde Hav, fotograferet af Israelsmissionens tidligere volontør Jens Henrik Kristiansen i 1988.

kring 2.000 unge danskere til Israel.

Kibbutz- og handicaparbejde

De første 10 år kom de unge som volontører til kibbutzterne – og nogle gør det stadig. Men de sidste 10 år har Lorange mere satset på at sende unge til handicapinstitutioner i Jerusalem og Nethanya og til hospitalet Sgt. Louis i Jerusalem, hvor

Israelsmissionens tidligere volontør, Helle Kristiansen, også arbejdede.

– Kibbutz-opholdet er spændende og fornøjeligt, men arbejdet med de handicappede giver mere personlig udvikling for din fremtid, skriver Lorange i et hefte, hvor der fortælles om de forskellige handicaphjem, der kan komme på tale for unge danskere. Laveste aldersgrænse for kibbutzansøgere er 18 år, og periodekravet er minimum

3 måneder. For at arbejde på hospital og handicaphjem bør man være 20 år, og periodekravet er 6 måneder.

Unge søges

For tiden har Lorange omkring 20 unge i Israel. Det finder han er for lidt. – Der har været tidspunkter, hvor vi har haft 100 unge af sted på én gang, fortæller han. Og her i foråret har han kun en håndfuld ansøgninger på bordet, selv om det ikke skorter på henvendelser. Han formoder, at en del forældre er ængstelige for at lade deres børn rejse til Israel på grund af den urolige situation i området.

Men der er nu ingen grund til denne ængstelse, mener han. De unge danskeres arbejde på handicaphjemmene er værdsat. De modtager kost og logi og lommepenge. Rejsen må de selv betale.

Han siger, at størsteparten af de unge er piger, og at han meget gerne vil sende flere unge mænd til handicaphjemmene. – De er bedre egnede til at løfte!

Forbindelsen til den danske præst

Lorange gør de unge bekendt

med Den danske Israelsmissions arbejde i Israel – og tager undertiden forældregrupper med til de danske gudstjenester i Jerusalem. Selv deltager han i Israelsmissionens årsmøder.

Lorange – hedder han. Og er man ung og gerne vil til Israel og score nogle point til brug for sin videre uddannelse, samt dig med at man har et meningsfyldt arbejde blandt handicappede, så er adressen her: Lorange, Ørumsgade 2, 8000 Århus C, telf. 06 14 07 80.

Kai Kjær-Hansen